

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
دوشنبه ۲ شهریور ۱۴۰۵ - ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۸
سال بیست‌وهشتم - شماره ۷۶۷۷ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

از حاشیه تا متن
تقی دژاکام

برای شرف‌داشته
حمزه غالبی و دیگران | صفحه ۲

یادداشت سیاسی
سیدعبدالله متولیان

هفته‌پاسخگویی
و آزمون بزرگ کارآمدی | صفحه ۲

یادداشت بین‌الملل
احسان شیخون

همسایه عزیز! تعرفه‌ات را بده
و ساکت باش! | صفحه ۱۵

نخست‌وزیر کانادا: امریکا
توافقات را با مبادا امضا می‌کند
صفحه ۱۵

زمین
۷/۵ تریلیون فوت مکعب
گاز تازه به ایران هدیه داد

● بهناز قاسمی | خبرنگار گروه اقتصادی

■ با کشف مقادیر عظیمی گاز در میدانی در جنوب استان فارس، ثروت جدیدی به ذخایر ملی کشور اضافه شده است. وزیر نفت در این خصوص گفت: در این میدان بیش از ۷/۵ تریلیون فوت مکعب گاز کشف شده است که با احتساب ضریب بازیافت، امکان استحصال حدود ۵/۷ تریلیون فوت مکعب گاز از آن وجود دارد | صفحه ۴

ماجرای ۱۲ ساعتی که
شهید صدری را آسمانی کرد

● علیرضا محمدی | دبیر گروه ابتزارومقاومت

گفت‌وگوی «جوان» با همسر سردار شهید
محمدحسن صدری از شهدای هوافضای سپاه
در جنگ تحمیلی ۱۲روزه | صفحه ۷

رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا
در پاسخ به پرسش «جوان»:

قرارگاه ویژه پلیس
علیه ترستی‌ها تشکیل شد
● حسین قمیعی | دبیر گروه حوادث | صفحه ۱۴

جمعیت
بر لبه پرتگاه
● زهراچیناری | خبرنگار گروه اجتماعی

■ کاهش تولدها همچنان ادامه دارد؛ ۲۰ سال پیش، ایران سالانه حدود یک میلیون نوزاد را به دنیا می‌آورد، اما چند دهه بعد، تعداد تولدها به بیش از ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر رسید و کشور یکی از جوان‌ترین جمعیت‌های جهان را تجربه کرد. اکنون همان نمودار، روایت دیگری را بازگو می‌کند؛ روایتی از کاهش مستمر مولدیکه در سال ۱۴۰۴ زاد و ولد را به پایین‌ترین سطح خود در هفت دهه گذشته رسانده است | صفحه ۱۰

پیش‌بینی وال استریت ژورنال از آینده جنگ

امریکا با تسلیم به تفاهم‌نامه باز می‌گردد

● علی علوی | همین صفحه

بازتاب گسترده هشدار شدیداللحن

دبیر شورای عالی امنیت ملی به کشورهای منطقه

و تشریح ابعاد جدید مقاومت ملی ایران

جنگ اقتصادی کنید محکم می‌خورید

■ محی‌الدین علوی

سخنان سرلشکر محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی بازتاب گسترده‌ای در جهان داشت، به ویژه در جهان شیوخ عرب خلیج فارس وقتی گفت «اگر در جنگ اقتصادی امریکا علیه ایران شش‌یک شوید، هدف قرار خواهید گرفت». واضح بود که دو دسته واکنش نشان می‌دهند تا نشان دهند وقتی کسی در دفاع از مواضع نظام، قاطع و شفاف سخن بگوید، این دو دسته دردشان خواهد گرفت؛ شبکه‌های معاند خارجی و شبکه‌های شبه‌نفوذ داخلی! در داخل یکی از درون شورای اطلاع‌رسانی دولت، دیگری آن وامانده از همین بخش در دولت اسبق و یکی هم از آن نماینده‌های هوچی‌گر سابق، همگی به سرلشکر حمله‌ور شدند که «این‌که گفتی حرف خودت بود یا نظام؟! گویا ایشان یا خودشان را «نظام» می‌پندارند یا مطلع‌تر از «نماینده‌ی نظام» از سیاست‌ها! معاندان در همین جهت و با موضوع موازی دردشان گرفت، وقتی گفتند «سخنان رضایی نشانه‌ی اختلاف او با قالیباف و پزشکیان است»؛ تنها دلیل‌شان را هم با تحریف واقعیت و احمق‌فرضی کردن مخاطب دست‌وپا کردند: «قالیباف می‌خواهد امریکا به تفاهم بازگردد و رضایی حرف از جنگ می‌زند»!

هر دو دسته شراکت کردند تا نشان دهند میان دولت با دبیر شعام و رئیس تیم مذاکره‌کننده اختلاف افتاده است! از معاندان انتظاری بیشتر نیست که فقط آرزوهای‌شان را بگویند، ولی وقتی کسان و ناکسان داخلی همین حرف را بزنند، بوی ناخوش نفوذ و عامل دشمن‌بودن می‌آید. اگر آن قدرها بدبین نباشیم، می‌توان گفت بوی جناحی‌گری و سیاست‌بازی، و اگر باز بخواهیم بیشتر خوش‌بین باشیم فقط می‌ماند این‌که مسئله شخصی با سرلشکر رضایی دارند! شاید در دل می‌گویند «سرلشکر خوب و قاطع حرف زد، مگر دشمن شل و وارفته و ناامیدانه حرف می‌زند که ما نیز مقابل او شل باشیم» ولی وقتی پای توبیت‌های مسخره‌ی خود می‌نشینند، عقده‌گشایی می‌کنند و حرفی نمی‌زنند که بوی عقلانیت بدهد.

اتفاقا دکتر قالیباف هم راستا با سرلشکر رضایی، جنگ اقتصادی امریکا و بازوها و اذنان منطقه‌ای او را به تمسخر گرفت. او با کتا به ادعای ترامپ که با «واردات گوشت، مرده فقیر امریکا را حمایت می‌کنیم» نوشت: «واردات گوشت یخ‌زده برای کنترل قیمت گوشت؟ باشه، شاید جواب بدهد. اما برای اوراق قرضه چه نقشه‌ای دارید؟ می‌خواهید بازدهی یخ‌زده وارد کنید؟ برای مسکن، خریداران یخ‌زده وارد می‌کنید؟ برای چاره‌اندیشی دستمزدها، فیش‌های حقوقی یخ‌زده صادر کنید؟ یک سیاست خارجی یخ‌زده و بدون ابتکار، اقتصادی یخ‌زده و راکد به بار می‌آورد. تنها چیزی که هنوز در حرکت است؟ بومرنگ ایران که به صورت خودتان برمی‌گردد».

سرلشکر رضایی حرف مردم را زد. مردم می‌خواهند به دشمنان ما بگویند اگر شکم‌تان را از منافع اقتصادی ما پر کنید و با شکم سپر، بخواهید خواب شیرین بروید، این خواب را اولاً بر شما حرام می‌کنیم و ثانیاً شکم‌تان را هم می‌دریم. نفت در منطقه با برای همه است یا برای هیچ‌کس! این حرف را زمانی رئیس دولت دوازدهم نیز زد ولی حالا متعلق آن رئیس‌جمهور و افراد دیگر آن دولت به دبیر شعام فعلی که همین حرف را می‌زند، طعنه و تمسخر روا می‌دارند. این معنی جناحی‌بازی و لودگی و مسئله‌ی شخصی داشتن است. | صفحه ۵ را بخوانید

عاصم با «تفاهم با امتیاز بیشتر» امروز می‌آید | صفحه ۱۵

امریکا با تسلیم به تفاهم‌نامه باز می‌گردد

بگذارید با جایگزین پیدا کنید. اگر تنها یک درصد از عرضه‌ی نفت کم شود، قیمتش ۱۰ درصد بالا می‌رود، چون خریداران هر قیمتی را می‌پردازند. اشتباه فاحش دوم، همان است که اگر تنگه بی‌اهمیت بود، لایبی نفتی تگزاس و قراردادهای آتی نفت واکنش صفر نشان می‌داد، ولی شاخص «قیمت نقدی فیزیکی» در بازارهای آسیایی با پرمیموم (حقیبیمه) بیش از ۵۴ دلار نسبت به برنت معامله می‌شود که نشان دهنده‌ی ترس از قطع خورده، زیرا قیمت نفت وقتی سایه جنگ بر نفتکش‌ها افتاده باشد، فقط تابع عرضه نیست و به حق‌بیمه‌ی ریسک‌های ژئوپلیتیک هم واکنش دارد. پس با باید جنگ را برای همیشه تمام کنند یا آن تهدید مؤثر در لایه‌های بازار نهادینه می‌شود و رسوب می‌کند و دیگر نفت ارزان حتی اگر تمام اعراب خائن هرچه دارند رو کنند، در دسترس نخواهد بود.

شایعه‌سازان و ساده‌سازان باید توجه کنند که بندر ینبع قرار بود جای تنگه‌هرمز را برکند ولی حالا بلومبرگ خبر نامیدکننده دارد! این یعنی مسیرهای جایگزین همانند خط لوله‌ی شرق-غرب عربستان نیز ظرفیت جبران این خلأ را ندارند. حملات به تأسیسات نفتی عربستان نیز معادله را پیچیده‌تر کرده است. پس نقطه‌ی زایش نفت ۹۴ دلاری پیچیده‌تر از این حرف‌هاست.

■ **عادت دیرینه‌ی امریکا در گران خریدن صلح**
اذعان خبرنگار وال استریت ژورنال به بازگشت تسلیم‌وار امریکا به تفاهم‌نامه، یک افشاگری راهبردی است. بله! «بهای موافقت ایران بیشتر

خواهد بود»، و این بها، دیگر با پول و نفت و دلار جبران نمی‌شود. اعتبار غرب و امریکا از دست می‌رود و اعتبار ایران بسالا خواهد رفت، چیزی که قیمتی ندارد. وقتی ترامپ یکجانبه از برجام خارج شد، در دور دوم مذاکره، وزن و ارزش قول‌های شفاهی امریکا به صفر رسید. اکنون ایران پیش‌پرداخت می‌خواهد، نظیر آزادسازی منابع بلوکه‌شده یا تضمین عملی برای پایان جنگ با خروج نیروها از منطقه!
ترامپ از برجام خارج شد، از تفاهم خارج شد و هر بار خلف‌وعده‌ی تازه‌ای کرد ولی در برجام می‌خواست امتیاز بیشتری بگیرد، در جنگ می‌خواست هسته‌ای و نفت را بگیرد، در تفاهم می‌خواست تنگه هرمز را باز کند، و حالا همه آن خواسته‌ها را از دست داده و باید برای بازشدن باب‌المندب و بازگشت نفت عربستان به بازار مذاکره کند. این عقب‌نشینی‌ها را آیا مرجفون در نظر می‌آورند؟
کسانی که می‌گویند «تنگه بسته نشود، به ضرر ما نیز تمام می‌شود»، نقش نامتقارن هزینه‌ها را محاسبه نمی‌کنند. ایران نیم‌قرن است اقتصاد خود را ضد تحریم بسته است. دبیر شعام می‌گوید ما همچنان نفت صادر می‌کنیم زیرا همگان می‌دانند که ایران در شرایط تحریم، الگوی صادرات خود را به سمت نفتکش‌هایی با شناسه‌ی خاموش و مقاصد شرق آسیا تغییر داده است. اما اروپا و امریکا برای تأمین سوخت زمستانی و کنترل تورم، به روان‌بودن مسیرهای جنوبی تنگه وابسته‌اند که با سخنان تازه‌ی دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی ایران قرار است چنین اجازه‌ای هم داده نشود!

کوتاه‌آمدن مقابل امریکا تأمین نمی‌شود. یک مقام کانادایی می‌گوید افراد بسیار عاقلی گفته‌اند که نمی‌توان با یک فرد بد، به توافقی خوب رسید، و این اصل دربارہ‌ی ترامپ صادق است زیرا دلیل این‌که ما همگی برای بنزین هزینه بسیار زیادی پرداخت می‌کنیم، «جنگ نادرست ترامپ با ایران است».

این نگاه دنیا می‌تواند در عمل پاسخی باشد برای کسانی که می‌گویند «تنگه اگر بسته است، برای ما هم بسته است و ما در محاصره‌ایم». زیرا جنگ‌ها و تقابل‌ها را در تاریخ کسانی برده‌اند که درست در لحظه‌ای که گمان کرده‌اند مقاومت‌شان در حال فروپاشی است، با تغییر در سطح بازی و نه لزوماً افزایش شدت جنگ و با مدیریت عقلانی ریسک حتی به قدر یک ساعت طلایی بیشتر مقاومت کرده‌اند.

■ **۲ خطای فاحش مرجفون**

ادعای مرجفون که «تنگه سوراج است» و «امریکا عجله‌ای برای بازگشت به تفاهم ندارد» (چون ترامپ چنین گفته است!) دو خطای فاحش دارد؛ اول این‌که دانسته یا نادانسته اهمیت کاهش حجم ترانزیت در تنگه را نادیده می‌گیرند. از منظر ژئوپلیتیک، حتی اگر حجم عبور نفت از تنگه نصف شود، کنترل بر همان نیمه‌ی باقیمانده، همچنان قدرت اهرمی مطلق بر قیمت نفت را در دست ایران حفظ می‌کند. نفت کالایی است که مصرف‌کنندگانش، حتی اگر قیمتش حسابی گران شود، چاره‌ای جز خریدن آن ندارند. شما برای راه انداختن ماشین با گرم کردن خانه در زمستان، نفت یا بنزین لازم دارید و نمی‌توانید یک‌شبه مصرف‌تان را کنار